

महाराष्ट्र शासन — जलसंपदा विभाग
पुणे प्रादेशिक निवड समिती, पुणे
गट-क मधील सरळसेवा भरती परीक्षा सन 2011
अनुरेखक पदासाठी लेखी परीक्षा

प्रश्नपत्रिकेचा कोड
A

आसन क्रमांक

दिनांक : 26/02/2012

वेळ : 11.00 ते 13.00

एकूण गुण : 180

- सूचना :
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
  - 2) विशिष्ट क्रमांक छापलेली उत्तरपत्रिका स्वतंत्रपणे पुरविणेत येईल.
  - 3) प्रत्येक प्रश्नाला 2 गुण आहेत. एकूण 90 प्रश्न.
  - 4) प्रश्न पत्रिकेतील सर्व अंक इंग्रजीत आहेत.

लेखी परीक्षा

- प्रश्न क्र. 1 : 'कायापालट' होणे या वाक्यप्रचाराचा अर्थ काय ?
- (A) पुष्कळ फायदा होणे (B) दुसऱ्या शरीरात प्रवेश करणे
- (C) अतिशय वाईट स्थिती येणे (D) स्वरूप पूर्णपणे बदलणे
- प्रश्न क्र. 2 : 'कवी' या शब्दाचे स्त्रीलिंगी रूप कोणते ?
- (A) कवित्री (B) कविती
- (C) कवयित्री (D) कवयत्रि
- प्रश्न क्र. 3 : 'कोल्हा काकडीला राजी' या म्हणीचा अर्थ काय ?
- (A) कोल्हाला काकडी आवडते (B) काकडीसाठी कोल्हा जगतो
- (C) क्षुद्र माणूस क्षुद्र मोबदल्याने खूष होतो (D) चतुर माणसे संकटावर मात करतात.
- प्रश्न क्र. 4 : 'अन्योक्ती' या शब्दाच्या संधीची फोड कोणती?
- (A) अन्य + उक्ती (B) अन्यो + उक्ती
- (C) अन्य + ऊक्ती (D) अन्य : + उक्ती

- प्रश्न क्र. 5 : खालील वाक्यातील अधोरेखित शब्दाची जात ओळखा.
नुसती फुशारकी काय कामाची ?
(A) विशेषण (B) भाववाचक नाम
(C) सामान्य नाम (D) क्रियाविशेषण
- प्रश्न क्र. 6 : खालीलपैकी आज्ञार्थी वाक्य कोणते ?
(A) ते दार लावून घे. (B) दुस-याचे बोलणे चोरून ऐकू नये
(C) त्याने लक्षपूर्वक ऐकले. (D) तू आला नाहीस तरी चालेल.
- प्रश्न क्र. 7 : खालील वाक्यातील अधोरेखित शब्दाची जात ओळखा.
परीक्षेचे दिवस जवळ येत चालले.
(A) शब्दयोगी अव्यय (B) क्रियाविशेषण
(C) उभयान्वयी अव्यय (D) केवलप्रयोगी अव्यय
- प्रश्न क्र. 8 : 'नदी गावाजवळून वाहत होती.' या वाक्यात विधेय विभाग कोणता
(A) गावाजवळून वाहत होती (B) नदी
(C) वाहत होती (D) होती
- प्रश्न क्र. 9 : खालील वाक्याचा काळ ओळखा.
चिमणी घरटे बांधत होती.
(A) अपूर्ण भूतकाळ (B) पूर्ण भूतकाळ
(C) अपूर्ण भविष्यकाळ (D) अपूर्ण वर्तमानकाळ
- प्रश्न क्र. 10 : खालील वाक्यातील अधोरेखित शब्दाचा प्रत्यय कोणत्या विभक्तीचा आहे ते ओळखा.
माणसाने इतरांचा द्वेष करू नये..
(A) द्वितीया (B) चतुर्थी
(C) तृतीया (D) पंचमी
- प्रश्न क्र. 11 : खालील वाक्याचा प्रयोग ओळखा.
पोलीसांनी चोर पकडला.
(A) कर्तरी (B) कर्मणी
(C) भावे (D) अकर्मक कर्तरी
- प्रश्न क्र. 12 : खालील वाक्याचा प्रकार ओळखा.
पाऊस सुरु झाला तेव्हा मीना घरी आली.
(A) साधे वाक्य (B) संयुक्त वाक्य
(C) केवल वाक्य (D) यापैकी नाही

- प्रश्न क्र. 13 : Select the correct sentence
 (A) John is a good player, isn't he? (B) John is a good player, is not John?
 (C) John is a good player, is John? (D) John is a good player, is he?
- प्रश्न क्र. 14 : To break the ice means ----
 (A) to start a specific work. (B) to ease difficult task.
 (C) to do hard work. (D) to climb mountain of ice.
- प्रश्न क्र. 15 : Choose the correct sentence.
 (A) I enjoy to play golf. (B) I enjoy to have played golf.
 (C) I am enjoying playing golf. (D) I enjoy playing golf.
- प्रश्न क्र. 16 : The book is translated ----- many languages.
 (A) in (B) from
 (C) into (D) upon
- प्रश्न क्र. 17 : My boss was kind enough to accede ----- my request for leave.
 (A) with (B) on
 (C) in (D) to
- प्रश्न क्र. 18 : The girl said, "May I wear this sarree, mother?"
 (Change into indirect speech)
 (A) The girl asked her mother if she might wear that sarree. (B) The girl asked her mother that may I wear this sarree?
 (C) The girl asked her mother if she may wear this sarree. (D) None of the above.
- प्रश्न क्र. 19 : A place where bees are kept
 (A) Zoo (B) Aviary
 (C) Apiary (D) Executor
- प्रश्न क्र. 20 : Select proper pronoun.
 One should be proud of ----- motherland.
 (A) his (B) ones
 (C) one's (D) once

- प्रश्न क्र. 21 : Verdict means ----
 (A) Decision by an Engineer (B) Decision by Priest.
 (C) Decision by Doctor (D) Decision by a Court of Law
- प्रश्न क्र. 22 : Each of the rooms ----- cleaned in the morning.
 (A) are (B) Were
 (C) was (D) Have been
- प्रश्न क्र. 23 : Choose the correct alternative. She knows that he ----- in the factory at this moment.
 (A) has working (B) works
 (C) has been worked (D) is working
- प्रश्न क्र. 24 : What is the meaning of following words ---
 Folly :
 (A) Madness (B) Advantage
 (C) Courage (D) Enemy
- प्रश्न क्र. 25 : What is the meaning of following words ---
 Intimidate :
 (A) Frighten (B) To give courage
 (C) Romance (D) Scold
- प्रश्न क्र. 26 : छत्रपती संभाजी महाराजांचा जन्म ----- किल्ल्यावर झाला.
 (A) शिवनेरी (B) पुरंदर
 (C) पन्हाळा (D) रायगड
- प्रश्न क्र. 27 : 'प्रकाश वर्ष' हे कशाचे एकक आहे ?
 (A) दिवस (B) काळ
 (C) प्रकाश (D) अंतर
- प्रश्न क्र. 28 : भारतातून जाणारे वृत्त कोणते ?
 (A) विषवृत्त (B) मकरवृत्त
 (C) कर्कवृत्त (D) यापैकी सर्व
- प्रश्न क्र. 29 : भारत सेवक समाजाची स्थापना कोणी केली ?
 (A) गोपाळ कृष्ण गोखले (B) महात्मा फुले
 (C) वि.रा. शिंदे (D) न्या. रानडे
- प्रश्न क्र. 30 : 'सब भूमी गोपालकी' या घोषणेशी कोणाचे नाव निगडीत आहे ?
 (A) जयप्रकाश नारायण (B) विनोबा भावे
 (C) लालबहादूर शास्त्री (D) स्वामी विवेकानंद

- प्रश्न क्र. 31 : खालीलपैकी कोणाचा उल्लेख प्राचीन भारतातील गणिततज्ञ असा करता येणार नाही?
- (A) आर्यभट्ट (B) भास्कराचार्य
(C) पतंजली (D) ब्रम्हगुप्त
- प्रश्न क्र. 32 : पश्चिम बंगाल राज्याचा कारभार ज्या इमारतीतून चालतो, ती इमारत ----- या नावाने ओळखली जाते.
- (A) राजभवन (B) रेड हाऊस
(C) बंगाल भवन (D) रायटर्स बिल्डींग
- प्रश्न क्र. 33 : फुले यशोदा, स्वाती व मालदांडी हे ----- चे सुधारित वाण होत
- (A) गहू (B) खरीप ज्वारी
(C) रबी ज्वारी (D) बाजरी
- प्रश्न क्र. 34 : भारताच्या राष्ट्रपती पदाच्या निवडणुकीत महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री मतदान करू शकणार नाहीत; जर ते -----
- (A) राष्ट्रपती पदाचे उमेदवार (B) काळजीवाहू मुख्यमंत्री असतील.
(C) विधान परिषदेचे सदस्य (D) विधान सभेचे सदस्य नसतील.
- प्रश्न क्र. 35 : प्राचीन वस्तुंचा कालावधी अथवा वयोमान ओळखण्यासाठी मूलद्रव्याचा उपयोग केला जातो.
- (A) नायट्रोजन - 12 (B) कार्बन - 14
(C) हेलियम - 14 (D) ऑक्सीजन - 1
- प्रश्न क्र. 36 : भारताचे उपराष्ट्रपती हे ----- चे पदसिध्द अध्यक्ष असतात.
- (A) राज्यसभा (B) लोकसभा
(C) संसद (D) नियोजन आयोग
- प्रश्न क्र. 37 : 'ययाती' या पुस्तकाचे लेखक कोण?
- (A) वि. स. खांडेकर (B) विंदा करंदीकर
(C) गो. नी. दांडेकर (D) पु ल देशपांडे.
- प्रश्न क्र. 38 : $27^{1/3} + 49^{1/2} - 64^{1/3} = ?$
- (A) 8 (B) 2
(C) 4 (D) 6
- प्रश्न क्र. 39 : 'क्ष' ठराविक वेळी घरातून निघून 20 कि.मी. प्रति तास वेगाने कार्यालयाकडे गेल्यास 10 मिनिटे उशीराने पोचतो. पुढील वेळेस वेग 5 कि.मी. प्रति तासने वाढवूनही तो 4 मिनिटे उशीरा पोचतो. 'क्ष' च्या घरापासून कार्यालयाचे अंतर किती ?
- (A) 10 कि.मी. (B) 12 कि.मी.
(C) 8 कि.मी. (D) 14 कि.मी.

- प्रश्न क्र. 40 : एका चौरसाचे क्षेत्रफळ आयताच्या क्षेत्रफळाच्या दुप्पट आहे. आयताची लांबी 36 मी. आणि चौरसाचे क्षेत्रफळ 1764 चौ.मी. असेल तर आयताची रुंदी किती ?
 (A) 24.5 मी. (B) 15.5 मी.
 (C) 20 मी. (D) 16 मी.
- प्रश्न क्र. 41 : 6 पुरुष व 8 मुले एक काम 10 दिवसात करतात. तेच काम 26 पुरुष व 48 मुले 2 दिवसात करतात. 15 पुरुष व 20 मुले यांना तेच काम करण्यास किती दिवस लागतील ?
 (A) 4 (B) 5
 (C) 6 (D) 7
- प्रश्न क्र. 42 : 9 पुस्तकांची सरासरी किंमत रु. 25/- आहे. त्यामध्ये दहाव्या पुस्तकांची किंमत मिळवल्यास सरासरी किंमत रु. 28/- होते तर दहाव्या पुस्तकाची किंमत किती ?
 (A) 85 (B) 75
 (C) 55 (D) 45
- प्रश्न क्र. 43 : एक घड्याळ शेकडा 15 नफ्याने विकले, तेच घड्याळ 40 रुपये जास्त घेऊन विकले तर शेकडा 25 नफा झाला तर घड्याळाची मूळ किंमत किती ?
 (A) 400 (B) 600
 (C) 300 (D) 500
- प्रश्न क्र. 44 : एक पाण्याची टाकी भरण्यास नळ 'अ' नळ 'ब' ला 10 लास तर नळ 'क' ला 30 तास लागतात. जर तीनही नळ एकाच वेळेस वापरले तर टाकी भरावयास किती तास लागतील ?
 (A) 2 (B) 2.5
 (C) 3 (D) 3.5
- प्रश्न क्र. 45 : 12 मजूर एक काम 20 दिवसात पूर्ण करतात तर तेच काम 15 मजूर किती दिवसात पूर्ण करतील ?
 (A) 18 दिवस (B) 25 दिवस
 (C) 15 दिवस (D) 16 दिवस
- प्रश्न क्र. 46 : एका चौरसाची परिमिती 60 सेमी आहे तर त्याचे क्षेत्रफळ किती चौसेमी असेल ?
 (A) 125 (B) 225
 (C) 325 (D) 250

- प्रश्न क्र. 47 : 3 वाजून 25 मिनिटांनी मिनिट व तास काट्यातील कोन किती अंशाचा असेल ?
 (A) $42 \frac{1}{2}$ (B) $47 \frac{1}{2}$
 (C) $50 \frac{1}{2}$ (D) $52 \frac{1}{2}$
- प्रश्न क्र. 48 : 'अ' चा पगार 'ब' च्या पगारापेक्षा शेकडा 25 ने अधिक आहे. तर 'ब' चा पगार हा 'अ' च्या पगारापेक्षा शेकडा कितीने कमी आहे?
 (A) 16 (B) 20
 (C) 25 (D) 33.33
- प्रश्न क्र. 49 : 150 मीटर लांबीची आगगाडी 250 मीटर लांबीचा पूल 30 सेकंदात ओलांडते. त्या गाडीस 130 मीटर लांबीचा फलाट ओलांडण्यास किती वेळ लागेल ?
 (A) 20 सेकंद (B) 21 सेकंद
 (C) 25 सेकंद (D) 18 सेकंद
- प्रश्न क्र. 50 : एका कपाटातील एकूण पुस्तकाच्या $\frac{3}{7}$ भाग इंग्रजीची पुस्तके आहेत. उरलेली सर्व पुस्तके मराठीची आहेत. जर मराठीची पुस्तके इंग्रजीच्या पुस्तकांपेक्षा 35 ने जास्त आहेत. तर कपाटात एकूण पुस्तके किती आहेत?
 (A) 210 (B) 245
 (C) 350 (D) 252

व्यावसायिक परीक्षा

- प्रश्न क्र. 51 : 1 : 4000 प्रमाण असताना 190 मीटर दर्शविण्यासाठी किती लांबीची रेषा काढावी लागेल ?
 (A) 4.75 डे.मी. (B) 4.75 से.मी.
 (C) 4.8 से.मी. (D) 4.6 से.मी.
- प्रश्न क्र. 52 : एक हेक्टर क्षेत्र म्हणजे ----- आकाराचे क्षेत्र
 (A) 100 मी. X 10 मी. (B) 1000 मी. X 1 मी.
 (C) 1000 मी.X 10 मी. (D) 1000 मी.X 100 मी.
- प्रश्न क्र. 53 : 1 : 3000 प्रमाणात काढलेल्या नकाशातील 45 चौ. से.मी. क्षेत्र प्रत्यक्षात ----- असेल.
 (A) 4500 चौ.मी. (B) 4.5 हेक्टर
 (C) 4050 चौ.मी. (D) 40500 चौ.मी.

- प्रश्न क्र. 54 : वर्तुळाची स्पर्शिका आणि स्पर्शबिंदूपर्यंत येणारी त्रिज्या यामध्ये होणारा कोन ----- अंशाचा असतो.
 (A) 45 (B) 60
 (C) 90 (D) 80
- प्रश्न क्र. 55 : पंचकोनी पाया असलेल्या वृत्तचितीस ----- पृष्ठभाग असतात.
 (A) 5 (B) 6
 (C) 7 (D) 8
- प्रश्न क्र. 56 : खालीलपैकी सर्वात मृद पेन्सिल कोणती ?
 (A) HB (B) 2H
 (C) 4B (D) 2B
- प्रश्न क्र. 57 : लाल रंगाचा विरोधी रंग कोणता ?
 (A) पिवळा (B) हिरवा
 (C) जांभळा (D) निळा
- प्रश्न क्र. 58 : चौकोनी पाया असलेल्या पिरॅमिडला ----- पृष्ठभाग असतात.
 (A) 4 (B) 5
 (C) 6 (D) 7
- प्रश्न क्र. 59 : खालीलपैकी शीत रंग कोणता ?
 (A) निळा (B) लाल
 (C) पिवळा (D) नारिंगी
- प्रश्न क्र. 60 : खालीलपैकी मूळ रंग कोणता ?
 (A) जांभळा (B) हिरवा
 (C) नारिंगी (D) निळा
- प्रश्न क्र. 61 : खालीलपैकी दुय्यम रंग कोणता ?
 (A) जांभळा (B) लाल
 (C) पिवळा (D) निळा
- प्रश्न क्र. 62 : पायाचे क्षेत्रफळ 100 चौ. से.मी. व उंची 0.9 मी. उंची असलेल्या शंकूचे घनफळ किती ?
 (A) 4500 घ. सें.मी. (B) 9000 घ. सें.मी.
 (C) 6000 घ. सें.मी. (D) 3000 घ. सें.मी.
- प्रश्न क्र. 63 : एका त्रिकोणाचा पाया 20 % ने वाढविला व उंची 20 % ने कमी केली तर त्रिकोणाचे क्षेत्रफळ ----
 (A) 4 % ने वाढेल (B) 4 % ने घटेल
 (C) बदलणार नाही (D) 6 % ने वाढेल

- प्रश्न क्र. 64 : निळ्या रंगात लाल रंग मिसळल्यास कोणता रंग होतो.
 (A) जांभळा (B) नारिंगी
 (C) पारवा (D) करडा
- प्रश्न क्र. 65 : ----- अंशापेक्षा लहान असलेल्या कोनास लघुकान म्हणतात.
 (A) 180 (B) 90
 (C) 60 (D) 45
- प्रश्न क्र. 66 : A-3 प्रकारच्या कागदाचा आकार ----- असतो.
 (A) 353 मिमी X 250 मिमी (B) 297 मिमी X 210 मिमी
 (C) 420 मिमी X 353 मिमी (D) 420 मिमी X 297 मिमी
- प्रश्न क्र. 67 : वर्तुळाच्या केंद्र बिंदूतून जाणाऱ्या जीवेस ----- म्हणतात.
 (A) त्रिज्या (B) स्पर्शिका
 (C) व्यास (D) परीघ
- प्रश्न क्र. 68 : सी. डी. ची साठवण क्षमता ----- असते.
 (A) 700 एम. बी. (B) 4.7 जी.बी.
 (C) 1400 एम.बी. (D) यापैकी नाही.
- प्रश्न क्र. 69 : 1 : 30000 हे प्रमाण म्हणजे
 (A) 1 से. मी. = 30 मी. (B) 1 से.मी.= 300मी.
 (C) 1 से. मी. = 3 मी. (D) 1 से.मी.= 3000 मी.
- प्रश्न क्र. 70 : संगणकाची मेमरी ----- मध्ये मोजतात.
 (A) बाईटस् (B) केबीपीएस
 (C) हर्ट्झ (D) यापैकी नाही.
- प्रश्न क्र. 71 : समांतर नसलेल्या दोन रेषा एकमेकीस किती बिंदूत छेदतात ?
 (A) 1 (B) 2
 (C) 3 (D) 0
- प्रश्न क्र. 72 : त्रिकोणी, चौकोनी, आयताकृती असे छोटे छोटे आकार जवळ जवळ काढून ते रंगवणे यास काय म्हणतात ?
 (A) शेडींग (B) मोझाईक
 (C) स्टिपलींग (D) एचिंग
- प्रश्न क्र. 73 : गटात न बसणारे शब्द ओळखा
 (A) वर्तुळ (B) आयत
 (C) चौरस (D) पंचकोन

- प्रश्न क्र. 74 : गटात न बसणारे शब्द ओळखा
 (A) लांबी (B) उंची
 (C) उंची (D) क्षेत्रफळ
- प्रश्न क्र. 75 : गटात न बसणारे शब्द ओळखा
 (A) हार्ड डिस्क (B) पेन ड्राईव्ह
 (C) मेमरी कार्ड (D) मॉनिटर
- प्रश्न क्र. 76 : अर्धवर्तुळाचे अंशात्मक माप ----- असते.
 (A) 90^0 (B) 180^0
 (C) 120^0 (D) 360^0
- प्रश्न क्र. 77 : प्रत्येक चौकोनास ----- कर्ण असतात
 (A) 0 (B) 1
 (C) 2 (D) 3
- प्रश्न क्र. 78 : ----- त्रिकोनाच्या पायालगतचे दोन्ही कोन एकरूप असतात.
 (A) समद्विभुज (B) विशालकोन
 (C) काटकोन (D) विषमभुज
- प्रश्न क्र. 79 : 72 चौ. से. मी. क्षेत्रफळ व पाया 8 से.मी. असणाऱ्या त्रिकोणाची उंची ----- असेल.
 (A) 18 से.मी. (B) 9 से.मी.
 (C) 21 से.मी. (D) 16 से.मी.
- प्रश्न क्र. 80 : X अक्षावरील प्रत्येक बिंदूचा Y निर्देशक ----- असतो.
 (A) घन (B) ऋण
 (C) 0 (D) 1
- प्रश्न क्र. 81 : आर.ओ.एम. म्हणजेच ...
 (A) रीड ऑन्ली मेमरी (B) रीड ऑनली मॅटर
 (C) रीड ओरिजनल मेमरी (D) यापैकी नाही
- प्रश्न क्र. 82 : LINUX, WINOWS 7 हे सिस्टिम ..... आहेत.
 (A) हार्डवेअरर्स (B) पॅकेजेस
 (C) सॉफ्टवेअर्स (D) यापैकी नाही
- प्रश्न क्र. 83 : संशोधनासाठी ..... संगणक वापरतात.
 (A) मिनी संगणक (B) मेनफ्रेम संगणक
 (C) मायक्रोसंगणक (D) सर्व

- प्रश्न क्र. 84 : इ.डी.पी.
 (A) इलेक्ट्रॉनिक डीस्क (B) इलेक्ट्रॉनिक डाटा प्रोसेसिंग
 (C) इलेक्ट्रॉनिक डाटा प्रोसेसिंग (D) इलेक्ट्रॉनिक डीस्क प्रोसेसिंग
- प्रश्न क्र. 85 : ओडोमीटर हे यंत्र काय मोजण्यासाठी वापरतात ?
 (A) शक्ती (B) इंधन
 (C) बल (D) अंतर
- प्रश्न क्र. 86 : 275° चा कोन आलेखाच्या कोणत्या चरणात येतो ?
 (A) पहिल्या (B) दुस-या
 (C) तिस-या (D) चौथ्या
- प्रश्न क्र. 87 : भारतातील समुद्रसपाटीपासूनची उंची कोणत्या शहराजवळील समुद्रसपाटीपासून ठरवली जाते
 (A) मुंबई (B) कराची
 (C) चेन्नई (D) कोचीन
- प्रश्न क्र. 88 : ग्रिनीच वेळ व भारतीय प्रमाणवेळ यात किती तासांचा फरक आहे ?
 (A) 5 तास 30 मिनीटे (B) 5 तास
 (C) 4 तास (D) 4 तास 30 मिनीटे
- प्रश्न क्र. 89 : प्रमाण दुप्पट केल्यास नकाशाचा आकार ---- होतो.
 (A) चौपट (B) दुप्पट
 (C) पावपट (D) निमपट
- प्रश्न क्र. 90 : नकाशात सममुल्य रेषा जवळजवळ असतात तेथे भौगोलिक घटकात होणारा बदल ----- असतो.
 (A) मंद (B) तीव्र
 (C) एकसमान (D) असमान

कच्चे टिपणासाठी जागा

कच्चे टिपणासाठी जागा

StudySite.org